

AVOCATUL POPORULUI

Domeniul privind
prevenirea torturii

Apröb,
Avocatul Poporului

Raport
privind vizita efectuată la
Penitenciarul Ploiești - Secția Exterioară Movila Vulpilor

Raportul este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

- 1. Cadrul general și organizarea activității de monitorizare**
- 2. Constatările rezultate din activitatea de monitorizare**
- 3. Recomandări**

București – 2021

1. Cadrul general și organizarea vizitei

Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție din cadrul instituției Avocatul Poporului îndeplinește atribuții specifice de Mecanism național de prevenire a torturii în locurile de detenție (MNP) în sensul Protocolului opțional, adoptat la New York la 18 decembrie 2002, la Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, adoptată la New York la 10 decembrie 1984, ratificat de România prin Legea nr. 109/2009.

Potrivit dispozițiilor prevăzute de art. 2 alin. (2), art. 16 alin. (1), art. 35 lit. (a) și art. 39 alin. (3) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, coroborate cu dispozițiile art. 4 alin. (1) și art. 19 din Protocolul opțional, citat anterior și dispozițiile Ordinului Avocatului Poporului nr. 134/2019 privind aprobarea împuternicirilor și ordinelor de deplasare în scopul realizării anchetelor și vizitelor, ghidați de pricipiul ”do no harm” (a nu face rău) și luând în considerare recomandările Subcomitetului Națiunilor Unite pentru Prevenirea Torturii (SPT) către statele părți și mecanisme naționale de prevenire referitoare la pandemia bolii coronavirus (COVID-19), potrivit cărora *”mecanismele naționale de prevenire ar trebui să își adapteze metodele de lucru pentru a face față situației cauzate de pandemie, pentru a proteja publicul; personalul și personalul care lucrează în unitățile de detenție, inclusiv personalul medical; deținuți; și ei înșiși..., fiind responsabilitatea subcomitetului și a mecanismelor naționale de prevenire să răspundă în mod imaginativ și creativ la noile provocări cu care se confruntă în exercitarea mandatelor lor legate de protocolul opțional”* (pag. 5 din Recomandări), **MNP a efectuat o vizită anunțată, prin metode alternative, la Secția Exterioară Movila Vulpii a Penitenciarului Ploiești, în perioada 04 – 09 iunie 2021, având ca obiective:** consolidarea protecției persoanelor aflate în locuri de detenție împotriva torturii și a pedepselor și tratamentelor inumane sau degradante, verificarea măsurilor luate pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei COVID-19, precum și verificarea oricăror alte aspecte cu relevanță pentru activitatea Mecanismului Național de Prevenire (MNP).

Echipa de vizită a fost pluridisciplinară, la efectuarea vizitei participând reprezentanți ai instituției Avocatul Poporului de la Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție (MNP), respectiv doamna Izabela Cernavodeanu – jurist și domnul Dragoș-Gelu Balan – asistent social, consilieri MNP, domnul Radu-Constantin Miclăuș – medic, colaborator extern, precum și domnul Cătălin Lucian Tudor – reprezentant al Organizației Neguvernamentale „Fundația pentru Apărarea Cetățenilor” (FACIAS).

Vizita s-a desfășurat *online*, prin intermediul aplicației Skype, cu respectarea de către membrii echipei de vizită a măsurilor de protecție sanitară împotriva infectării cu virusul SARS-CoV2 pe toata durata vizitei (purtarea măștii de unică folosință și păstrarea distanței fizice), fiind prelucrate anterior vizitei, în cadrul unei instruirii, următoarele materiale: Evaluare de risc și Plan de prevenire și protecție COVID-19, Procedura SSM pentru eliminarea/diminuarea riscului de infectare cu noul coronavirus COVID-19, Legea nr. 319/2006 a securității și sănătății în muncă, Legea nr. 307/2006 privind apărarea împotriva incendiilor, Ordinul nr. 3577/2020 privind măsurile pentru prevenirea contaminării cu noul coronavirus SARS-CoV-2 și pentru asigurarea desfășurării activității la locul de muncă în condiții de securitate și sănătate în muncă, pe perioada stării de alertă, Instrucțiuni proprii de securitate și sănătate în muncă specifice activității desfășurate.

De asemenea, tot anterior vizitei, au fost solicitate unității penitenciare unele informații, ce au putut fi analizate din timp de către membrii MNP, iar în ziua vizitei, la data stabilită pentru întrevederea online, pe Skype (9 iunie a.c.), a fost realizat triajul epidemiologic, de către medicul echipei de vizitare, colaborator extern, prin verificarea simptomatologiei clinice preponderent respiratorie (tuse frecventă, strănut frecvent, stare generală modificată etc.) și măsurarea temperaturii corporale a membrilor echipei de vizitare (toate persoanele având o temperatură situată sub 37,3° C).

Constatările și recomandările din prezentul raport au avut la bază următoarele:

- interviurile realizate, prin videoconferință, în perioada menționată, cu:
 - Director penitenciar;
 - Director Adjunct Reintegrare Socială;
 - Șef Serviciu Siguranța Deținerii și Regim Penitenciar
 - persoane private de libertate;
- documente din perioada martie 2020 – mai 2021, transmise de reprezentanții Penitenciarului Ploiești pentru Secția Exterioară Movila Vulpii, referitoare la aspecte precum:
 - grad de ocupare/aglomerare, situația persoanelor vulnerabile (persoane nou intrate, persoane izolate sau aflate în carantină, persoane vârstnice, persoane cu dizabilități etc.);
 - situațiile asigurării și acordării dreptului la asistența juridică, asistența medicală și asistența psihosocială, în perioada analizată, menționată mai sus;
 - incidente deosebite în perioada pandemiei de COVID-19 cu privire la siguranța unității (îmbolnăviri, decese, sancțiuni cu izolarea etc.);

- măsuri dispuse la nivelul unității cu privire la perioada pandemiei de COVID-19 (instruire personal, măsuri pentru protecția personalului, informări personal și persoane custodiate, triaj, camere de izolare, circuite, măsuri pentru reducerea eventualei supraaglomerări, menținerea distanței fizice, măsuri cu privire la activitățile desfășurate în unitate, cât și în afara acesteia etc.);
- metode alternative pentru respectarea drepturilor persoanelor custodiate (ex.: activități de consiliere individuală: educativă, socială, psihologică; menținerea contactului cu familia și lumea exterioară) etc.

1¹. Cooperarea conducerii unității penitenciare cu membrii echipei MNP

Vizita a debutat cu discuții inițiale, realizate prin videoconferință, cu conducerea unității penitenciare în cauză, respectiv: director Penitenciar Ploiești, domnul Valentin MATEI, comisar șef de poliție penitenciară; director adjunct Reintegrare Socială, doamna Magdalena TOMA, comisar șef de poliție penitenciară; inspector de poliție penitenciară, domnul Alexandru ION, șef Serviciu Siguranța Deținerii și Regim Penitenciar (la data întrevederii pe Skype, fiind înlocuitorul directorului adjunct pentru Siguranța Deținerii și Regim Penitenciar, comisar șef de poliție penitenciară, domnul Mădălin RADU).

Conducerea unității penitenciare a acordat sprijin echipei de vizită pentru exercitarea atribuțiilor sale, punând la dispoziție documentele solicitate și oferind informații și lămuriri, acolo unde a fost cazul. De asemenea, a facilitat echipei de vizită întrevederile, online, cu persoanele custodiate de unitatea penitenciară, în condiții de confidențialitate și cu respectarea măsurilor de siguranță și a măsurilor sanitare.

2. Concluziile MNP după efectuarea vizitei și întrevederile avute cu persoanele custodiate de unitatea penitenciară

Penitenciarul Ploiești dispune de două secții de deținere la sediul din Ploiești și de două secții de deținere exterioare, respectiv Movila Vulpii și Moara Nouă Berceni.

Secția Exterioară Movila Vulpii avea o capacitate legală de cazare de **47 de locuri**, având în custodie, la data vizitei, **27 de persoane private de libertate**, 12 dintre acestea clasificate în regim semideschis și 15 în regim deschis. În luna mai 2021, gradul de ocupare al Secției a fost de 64,23%.

Din analizarea documentelor puse la dispoziția echipei de vizită și din discuțiile purtate cu reprezentanții unității penitenciare au rezultat următoarele:

- la data vizitei, unitatea nu avea în custodie persoane izolate, carantinate, persoane cu dizabilități, vulnerabile sau persoane cu vârsta de peste 65 de ani;
- la data vizitei, era încarcerată o singură persoană de cetățenie străină (vietnameză);
- în ceea ce privește personalul încadrat, la data vizitei, era **un singur post vacant** (rămas vacant prin pensionarea unui lucrător) - *șef post control Secție Exterioară Movila Vulpii*, postul fiind asigurat de către un agent de la sediul unității;
- la momentul vizitei, regulamentele de ordine interioară (ROI) erau actualizate și erau distribuite la nivelul camerelor de deținere, aspect confirmat și de persoanele private de libertate în cadrul interviurilor;
- în perioada analizată (martie 2020 – mai 2021), la Secția Exterioară Movila Vulpii au fost înregistrate **trei incidente deosebite**, respectiv:
 - o evadare a unei persoane private de libertate, la data de 18.04.2020;
 - o agresiune, la data de 27.08.2020, incident produs ca urmare a unor neînțelegeri dintre doi deținuți;
 - la data de 10.11.2020 o persoană privată de libertate și-a incendiat hainele în semn de protest, fiind nemulțumită că, la momentul transferului, din motive de siguranță, a fost introdusă în cușeta autospecialei de transport;
- în perioada analizată, la Secția exterioară Movila Vulpii, au fost aplicate **6 sancțiuni disciplinare**, respectiv: 2 avertismente; 1 suspendare drept de a primi și de a cumpăra bunuri, cu excepția celor necesare pentru igiena individuală; 2 suspendări de a primi vizite; 1 izolare pentru maxim 10 zile;
 - **abateri disciplinare** pentru care au fost sancționate disciplinar persoanele custodiate de unitatea vizitată au vizat aspecte precum: nerespectare ROI (2); lovire deținuți (1); distrugere bunuri (1); deținere obiecte interzise (1); atitudine necuviincioasă față de cadre (1);
 - au fost formulate **3 plângeri** ale deținuților în cauză privind aplicarea sancțiunilor disciplinare la judecătorul de supraveghere a privării de libertate din cadrul Penitenciarului Ploiești, care au fost respinse. Nu au fost formulate contestații la Judecătoria Ploiești împotriva încheierilor judecătorului de supraveghere.

Măsuri luate de unitatea vizitată pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei COVID-19

Ținând cont de contextul epidemiologic generat de coronavirus SARS-CoV-2, pentru a diminua riscul de îmbolnăvire atât în rândul deținuților, cât și al personalului angajat, la nivelul Penitenciarului Ploiești și a celor două secții de deținere exterioare, **Movila Vulpii** și Moara Nouă Berceni, au fost implementate dispozițiile și reglementările privind organizarea activităților specifice în acest context, transmise în mod sistematic de către A.N.P., prin elaborarea unor Instrucțiuni proprii de securitate și sănătate în muncă, precum și pentru prevenirea răspândirii noului Coronavirus SARS-CoV-2; Planuri de măsuri adaptate la specificul acesteia, odată cu instaurarea stării de urgență, prelungirii și încetarea acesteia, și respectiv cu instaurarea stării de alertă în România. Din noiembrie 2020, una din secțiile de deținere ale Penitenciarului Ploiești a fost suport COVID.

De asemenea, au fost întreprinse acțiuni de instruire și informare a personalului și persoanelor custodiate în ceea ce privește regulile de prevenție, modalitatea de purtare a echipamentului de protecție și respectarea regulilor de igienă. La intrarea în secția de deținere se efectua triajul epidemiologic, prin măsurarea temperaturii corporale și se completau chestionare anamnezice. Totodată, au fost luate măsuri în vederea reducerii aglomerării și derularea activităților cu grupuri mici de participanți, cu respectarea distanțării și a măsurilor sanitare.

Reprezentanții unității penitenciare au achiziționat și au pus la dispoziție substanțe dezinfectante și materiale de protecție atât pentru personalul unității, cât și pentru persoanele private de libertate custodiate, inclusiv în zonele și spațiile prevăzute în Planurile de măsuri. Spre exemplu: dezinfectant mâini (soluție gata preparată) și dispensere (dozatoare) cu dezinfectant amplasate la intrarea în penitenciar, în birouri și pe holuri; măști și mănuși de protecție, de unică folosință (distribuite zilnic) și alte materiale de protecție în cazuri speciale, conform planurilor de măsuri anterior menționate.

Atât personalul angajat, cât și persoanele private de libertate au fost testate periodic cu teste rapide de detecție a antigenului sau cu RT-PCR, fie prin intermediul serviciului de ambulanță, fie ulterior, de către personalul medical al penitenciarului, în vederea depistării și izolării ulterioare pentru limitarea răspândirii infecției SARS-CoV-2.

Toate aspectele expuse anterior, coroborate și cu discuțiile în cadrul întrevederilor online (Skype), purtate de către echipa de vizită cu personalul unității și cu persoanele private de libertate, au evidențiat că **unitatea vizitată a luat toate măsurile pentru protejarea personalului și a persoanelor private de libertate custodiate, nefiind înregistrate în perioada analizată (martie 2020-mai 2021) cazuri suspecte/confirmate de COVID-19 în rândul cadrelor sau persoanelor private de libertate custodiate la Secția Exterioară Movila Vulpii.**

ASISTENȚA JURIDICĂ

Din analizarea documentelor puse la dispoziția echipei de vizită de către conducerea unității vizitate, din discuțiile purtate în cadrul întrevederilor, online, atât cu conducerea unității vizitate, cât și cu deținuți, precum și din analizarea răspunsurilor la chestionarele aplicate persoanelor private de libertate intervievate - secțiunea "Asistență juridică" - au reieșit următoarele: **unitatea penitenciară asigură asistența juridică persoanelor private de libertate; în general, drepturile persoanelor private de libertate erau respectate; nu au existat cazuri de rele tratamente aplicate persoanelor private de libertate de către personalul unității penitenciare vizitate; în perioada martie 2021-mai 2021, nu au fost înregistrate persoane private de libertate care au recurs la forma de protest a refuzului de hrană.** În cadrul interviurilor, majoritatea persoanelor intervievate au precizat, spre exemplu, că:

- în ceea ce privește asigurarea exercitării dreptului la asistență juridică, majoritatea deținuților au precizat că, la cerere, au putut lua legătura cu avocatul ori de câte ori au avut nevoie. Au fost și câteva persoane care au menționat că nu au solicitat avocat;

- la intrarea în penitenciar, au fost informate despre regulile și procedurile interne. Însă, câțiva dintre deținuți au menționat că nu au fost informați "suficient";

- au fost informate despre regulile și procedurile speciale pentru prevenirea și combaterea epidemiei (COVID-19). Unele dintre persoanele intervievate au declarat că au fost vaccinate (cu acordul lor), precizând că li s-a promis că vor fi mutate în camere de deținere mai bune și că acest fapt nu s-a materializat, fiind un motiv de nemulțumire;

- majoritatea respondenților au considerat că au fost luate măsuri de protecție sanitară pentru persoanele private de libertate de către unitatea penitenciară vizitată, indicând în acest sens, spre exemplificare, următoarele: le-au fost distribuite măști de protecție, de unică folosință; s-a impus obligativitatea purtării acestora la ieșirea din camera de deținere până la locul de destinație

și retur; igienizarea și dezinfectarea zilnică a camerelor de deținere (clorul a fost cel mai des material indicat); informare (verbală și scrisă) despre măsurile de prevenire și combatere a pandemiei COVID-19; distanțare socială pe timpul derulării activităților în penitenciar (cel puțin 1,5 m față de personalul penitenciarului, față de alte persoane din afara penitenciarului și față de alți deținuți) etc.;

- majoritatea respondenților au răspuns că nu le-au fost încălcate drepturile fundamentale, dar au fost și câțiva respondenți care au menționat, generic, că le-au fost încălcate drepturile fundamentale, fără a preciza însă, ce drepturi le-au fost încălcate;

- toate persoanele private de libertate au precizat că nu au fost supuse la rele tratamente (violență fizică, amenințări) de către personalul unității penitenciare și că exista o colaborare bună cu personalul penitenciarului;

- cei mai mulți respondenți au precizat că nu au formulat plângeri, precizând că nu a fost cazul și au declarat că nu au fost sancționați disciplinar. De altfel, referitor la acest aspect, conducerea unității penitenciare a precizat că, în perioada de referință (martie 2021-mai 2021), nu au fost înregistrate plângeri formulate de către persoanele private de libertate cazate la Secția Exterioară Movila Vulpii în ceea ce privește condițiile de exercitare a drepturilor prevăzute de lege.

ASISTENȚA SOCIALĂ

Activitatea de asistență socială desfășurată în cadrul Penitenciarului Ploiești – inclusiv la Secția Exterioară Movila Vulpii - consta în activități de evaluare, consiliere, mediere socială, implementarea programelor sociale și educaționale, precum și alte activități din sfera socială și educațională.

Asistența acordată persoanelor private de libertate pentru menținerea relației cu familia se realiza prin medierea relațiilor cu membrii acesteia pentru consolidarea mediului de suport, precum și prin acordarea sprijinului pentru identificarea și accesarea resurselor materiale și financiare necesare reintegrării socio-familiale, în perioada post-detenție.

Persoanele private de libertate custodiate la Secția Exterioară Movila Vulpii se aflau, de regulă, în perioada premergătoare liberării, fără probleme care să necesite o intervenție specializată complexă – medicală, psihologică sau de asistență socială și cu un pronostic bun în ceea ce privește

reintegrarea socio-profesională și familială. Activitățile de asistență socială se desfășurau prin deplasarea periodică, prin rotație, a unui asistent social, la secția exterioară.

Referitor la modul în care s-au desfășurat activitățile educative și de asistență socială în context epidemiologic

Din analizarea informațiilor și a documentelor puse la dispoziția echipei de vizită de conducerea penitenciarului a rezultat că activitățile de reintegrare socială, individuale sau de grup s-au derulat cu respectarea regulilor sanitare de prevenire a infectării cu virusul SARS COV-2 - purtarea echipamentului individual de protecție de către personal (măști și mănuși) și purtarea măștii sau vizierei de către persoanele private de libertate cu ocazia participării la activități. Toate demersurile de reintegrare socială, individuale sau de grup, s-au desfășurat cu păstrarea distanței minime de 2 metri între participanți, iar în cluburile/spațiile unde aveau loc activitățile se asigura aerisirea și menținerea unei ventilații naturale pe durata desfășurării activităților. De asemenea, după fiecare demers se realiza dezinfectarea și aerisirea spațiilor, cu o pauză de cel puțin 15 minute între activități, și cu întocmirea unui proces-verbal de dezinfecție.

În luna martie, 2020 a fost desfășurată o Campanie de informare cu privire la prevenirea infectării cu SARS-CoV 2, la care au participat 58 de persoane private de libertate de la secția exterioară Movila Vulpii. De asemenea, în luna aprilie 2021 s-a derulat Campania de informare cu privire la prevenirea infectării cu SARS-CoV 2 – imunizarea prin vaccinare, la care au participat și 27 de persoane custodiate la secția exterioară Movila Vulpii.

Serviciile de asistență socială și psihologică erau adaptate permanent nevoilor identificate în rândul persoanelor custodiate. Astfel, în perioada martie 2020-mai 2021, persoanele custodiate la secția exterioară Movila Vulpii au participat la mai multe programe educative, dintre care menționăm, cu titlu de exemplu: Program de prevenire a recidivei “Decizii mai bune” (32 participanți); Program de formare a abilităților sociale “Eu printre oameni” (13 participanți); Program modular de dezvoltare a abilităților prosoziale “prevenirea și rezolvarea de conflicte” (10 participanți); Program de pregătire pentru liberare PROLIB (66 participanți) etc. Pe lângă participările la programe, deținuții de la secția exterioară Movila Vulpii au fost incluși și în diferite grupuri/activități creditate, precum: Grup de intervenție “În acord sau în dezacord cu ceilalți” (18 participanți); Grup educațional de pregătire pentru activități de voluntariat “Noi pentru ceilalți” (8 participanți). De asemenea, persoanele custodiate în cadrul secției exterioare au participat la

activități facultative și de informare, cum ar fi: Activitate socială derulată cu ocazia sărbătorii de Crăciun “Alături de tine...alături de noi” (20 participanți); Activitate socială “O zi cu tata” (1 participant); Activitatea socială “Ziua Internațională a Copiilor Străzii” (13 participanți); Activitate socială “Ziua internațională a non-violenței în școală” (8 participanți) etc.

Referitor la respectarea dreptului la vizite, convorbiri on-line, pachete, vizite intime

Pentru încurajarea menținerii relațiilor persoanelor private de libertate cu copiii acestora, în cadrul Sectorului de vizite era amenajată o sală Tata și copilul. În perioada analizată, la Secția Exterioară Movila Vulpii au fost înregistrate 799 de programări pentru vizită, din care 731 au fost acordate, existând și 68 de cazuri în care persoanele vizitatoare nu s-au mai prezentat pentru vizită la data și ora stabilite. În aceeași perioadă, au fost acordate 1873 de convorbiri on-line și s-au acordat 446 pachete. În perioada martie 2020-mai 2021 a fost acordată o singură vizită intimă.

Referitor la respectarea dreptului la informare al persoanelor private de libertate

În secția exterioară existau puncte de informare (infochișcuri) funcționale, potrivit declarațiilor persoanelor private de libertate intervievate. De asemenea, exista o bibliotecă, iar începând cu luna martie 2020 împrumuturile de carte s-au derulat cu respectarea unor măsuri sanitare de prevenire a infectării cu noul coronavirus (carantinarea cărților și respectarea regulilor sanitare impuse la nivel național). În perioada martie 2020-iunie 2021 s-a derulat o Campanie de încurajare a lecturii, ca mijloc eficient de lărgire a spectrului cunoașterii care s-a realizat prin distribuirea de cărți primite de la organizațiile cu care penitenciarul colaborează.

Pentru respectarea dreptului la informare, în anul 2020, persoanele private de libertate au avut acces la cotidienele: “Libertatea” (6 abonamente); “Jurnalul Național” (6 abonamente); “Gazeta Sporturilor” (3 abonamente) și Ziarul “Lumina”, acesta din urmă fiind primit ca donație în număr de 10 exemplare/zi de la Protoieria Ploiești, începând cu anul 2020, până la data vizitei.

Referitor la activități sportive derulate de Secția Exterioară Movila Vulpii

Exista un teren de sport în afara sectorului de deținere, utilizat în general pentru meciuri de fotbal dar care, potrivit declarațiilor personalului, nu a mai fost folosit în ultimul timp, din cauza restricțiilor impuse de pandemia de coronavirus. De asemenea, mai exista un spațiu cu aparate de fitness la curtea de plimbare. În timpul interviurilor cu deținuții, aceștia și-au exprimat

nemulțumirea referitor la lipsa spațiilor amenajate pentru a face sport, iar unul dintre respondenți a menționat că și-ar dori să aibă acces la aparate de fitness și greutateți amplasate “sub un acoperiș”, astfel încât să le poată folosi și atunci când plouă. Potrivit altei persoane intervievate, în spațiul cu aparate de fitness de la curtea de plimbare aveau posibilitatea de a face exerciții fizice maxim 2 persoane simultan. **Majoritatea persoanelor intervievate s-au declarat nemulțumite de activitățile sportive desfășurate la secția exterioară Movila Vulpilor, mai ales din cauza lipsei accesului la terenul de sport, a lipsei spațiilor amenajate și a dotărilor. Referitor la acest aspect, membrii echipei de vizitare consideră ar trebui luate unele măsuri, astfel încât persoanele private de libertate să aibă acces la activități sportive diversificate și organizate cu repetitivitatea suficient de mare pentru ca toate persoanele interesate să poată participa la acestea.**

Alte aspecte rezultate din întrevederile/discuțiile purtate cu persoanele custodiate

Așa cum s-a menționat anterior, pe parcursul prezentului raport, se cuvine a reitera faptul că deținuții intervievați au apreciat pozitiv relația cu angajații secției și cu echipa de conducere a penitenciarului. Totuși, unii dintre aceștia și-au exprimat nemulțumiri cu privire la:

- **insuficiența activităților sportive,**
- **prețuri exagerat de mari practicate de magazinul din incinta secției** (unul dintre aceștia a dat chiar și câteva exemple din care reieșea că unele produse erau cu 300% mai scumpe, comparativ cu magazinele din comunitate);
- **cele mai multe persoane private de libertate intervievate nu știau ce este Mecanismul Național de prevenire a torturii în locurile de detenție (MNP), ce rol și ce atribuții are, deși au fost transmise unității materiale informative cu privire la acest aspect.**

ASISTENȚA MEDICALĂ

Secția Exterioară Movila Vulpilor nu dispunea de cabinet medical autorizat și, prin urmare, nu avea personal medical angajat. Deținuții custodiați în această secție, care necesitau asistența medicală (fie la cerere, fie ca și urgențe medico-chirurgicale), erau aduși la sediul Penitenciarului Ploiești, în cadrul căruia funcționa serviciul medical, în baza A.S.F.¹ nr. 94 /27.04.2016, având

¹ Acronim pentru “Autorizație sanitară de funcționare”.

ca obiectiv activități de asistență medicală generală (cod CAEN 8621) și activități de asistență stomatologică (COD CAEN 8623) cu următoarea structura funcțională:

- Cabinet de consultații medicină generală; • Sala de tratamente; • Cabinet stomatologie; • 5 infirmerii medicale; • 2 săli de așteptare; • Camera recoltare spută; • Birou medic șef; • Birou personal medical; • Grupuri sanitare; • Spații anexe.

În cadrul serviciului medical din Penitenciarul Ploiești își desfășurau activitatea un medic primar medicină de familie, un medic stomatolog, șapte asistenți medicali, dintre care unul era asistent medical de farmacie, iar ceilalți 6 erau încadrați ca asistenți medicină generală). Medicul primar de medicină de familie avea și funcția de medic șef și avea program de șapte ore pe zi, de luni până vineri la ora 14:00. Medicul stomatolog avea același program (7 ore pe zi). La data vizitei, medicul șef al penitenciarului nu a fost disponibil pentru discuții cu membrii echipei de vizită, deoarece a plecat având o urgență. Asistenții medicali lucrau la ture sau la program de opt ore; exista în permanență cel puțin un asistent medical (ziua și noaptea).

La momentul vizitei, la nivelul sectorului medical erau **vacante** următoarele posturi:

- un post asistent medicină generală (a fost scos la concurs din sursa externă, dar nu a fost ocupat);
- un post de asistent de igienă (era în procedură de concurs la momentul vizitei);
- un post de medic șef (medicul șef anterior s-a pensionat anticipat începând cu data de 12.10.2020);
- un post de medic medicină generală/medicină de familie.

În privința asistenței medicale dentare, la data vizitei, era asigurată la Penitenciarul Ploiești de un medic stomatolog, însă, până la încadrarea acestuia, a fost o perioadă de 2-3 luni în care nu a putut fi asigurată asistența medicală dentară, pentru urgențe apelându-se la unități sanitare de profil civile.

Accesul la cabinetul stomatologic pentru deținuții de la Movila Vulpii se făcea la cererea acestora, chiar și în afara orelor de program. Din discuțiile echipei de vizită cu persoanele private de libertate a reieșit că **nu se asigurau servicii de medicină dentară preventivă deținuților**, ci doar asistența medicală dentară, la solicitarea acestora.

Dotările cabinetului medical și ale celui stomatologic erau dotări standard (spre exemplu, cabinetul stomatologic a fost dotat cu un scaun stomatologic nou în urmă cu 2 ani), conform Ordinului nr. 153/2003 pentru aprobarea Normelor metodologice privind înființarea, organizarea și funcționarea cabinetelor medicale. Pentru transport pacienți se folosea autosanitară

Penitenciarului Ploiești, care era autorizată pentru transport pacienți, conform A.S.F. nr 188/23.08.2019.

În privința *aprovizionării cu medicamente sau materiale sanitare*, nu au existat sincope. La nivelul Penitenciarului Ploiești nu existau alte specialități medicale, decât medicina de familie și stomatologia.

Alte aspecte rezultate din examinarea documentelor prezentate echipei de vizită

Pe perioada pandemiei COVID-19, asistența medicală a fost realizată la sediul unității (Penitenciar Ploiești), persoanele private de libertate care au acuzat diverse probleme medicale au informat agenții supraveghetori, aceștia din urmă au informat medicul unității, în acest sens luându-se măsuri pentru transportul persoanelor private de libertate la sediul unității și prezentarea acestora la cabinetul medical pentru consultații (8 deținuți au fost prezentați la policlinici și spitale din rețeaua Ministerului Sănătății în vederea acordării de consultații de specialitate).

Persoanele private de libertate cazate la Secția Exterioară Movila Vulpii nu primeau tratament psihiatric, deoarece acesta se administrează strict supravegheat la cabinetul medical al unității. Din acest motiv, persoanele cu astfel de recomandări erau cazate la sediul unității (Penitenciar Ploiești), atât pentru a beneficia de administrarea tratamentului, cât și pentru a fi monitorizate medical și psihologic.

Cele mai frecvente afecțiuni acute ale persoanelor private de libertate erau reprezentate de infecții acute de căi respiratorii superioare (IACRS), angine, otite, dermatite, abcese dentare, sindroame dispeptice. Patologia cronică era reprezentată în special de hipertensiune arterială (HTA), cardiopatii ischemice cronice, diabet zaharat, tulburări de personalitate, bronhopneumopatie cronică obstructivă (BPOC), astm bronșic etc.

În luna mai 2021 a fost prezentă o caravană medicală a Institutului de Pneumoftiziologie „Marius Nasta”, care s-a ocupat de depistarea cazurilor de tuberculoză pulmonară activă în rândul deținuților care și-au dat acordul. Nu s-a depistat niciun caz printre persoanele testate.

În perioada analizată (martie 2020 - mai 2021), în rândul persoanelor custodiate la Secția Exterioară Movila Vulpii nu au existat deținuți care să necesite internare în spitale publice, nu au fost înregistrate apeluri la Serviciul de urgență 112, decese sau tentative de suicid ale deținuților.

Nu a fost efectuată vaccinarea antigripală. A fost demarată campania de vaccinare împotriva virusului SARS-CoV 2 cu serul Comifnaty Pfizer, cu sprijinul Direcției de Sănătate Publică Prahova, cu care s-a colaborat în vederea asigurării necesarului de doze vaccin.

Vaccinarea a fost efectuată în toate secțiile de deținere ale Penitenciarului Ploiești, inclusiv secțiile exterioare, de către cadrele medicale ale penitenciarului, pentru un număr de 122 persoane private de libertate care și-au dat acordul în acest sens.

Din verificarea Registrului *refuz de hrană* a reieșit că erau consemnate următoarele: date de identificare a deținutului (camera, nume, data nașterii, prenumele părinților), data de intrare în refuz de hrană, data de ieșire din refuz de hrană (în unele cazuri erau consemnate și ora de intrare / ieșire din refuz de hrană), informarea judecătorului de supraveghere a privării de libertate despre intrarea în refuz de hrană și observații.

Procedura preparare și distribuire a hranei

Hrănirea efectivă se realiza în baza planului meniu decadal, întocmit în conformitate cu Ordinul Ministrului Justiției nr. 2713/C/2001, avizat de către medicul unității și aprobat de directorul unității.

Bloc alimentar avea doar sediul unității (Penitenciar Ploiești) și era dotat corespunzător: Spre exemplu: camere frigorifice cu funcție de refrigerare, dulapuri pentru alimente, spălătoare de inox, mese de lucru din inox, marmite inox cu abur, mașina de gătit cu plită și cuptor gaze, robot profesional de tocat varza, mașină de curățat cartofi, module inox cu sertare etc.

La Secția Exterioară Movila Vulpii era amenajată o bucătărie, care era folosită de deținuții selecționați la blocul alimentar, atunci când se impunea încălzirea hranei.

Distribuția alimentelor din magazia unității către blocul alimentar se realiza pe baza listei zilnice de alimente în prezența șefului de tură și a supraveghetorului de la blocul alimentar pe bază de semnătură. La introducerea alimentelor în cazan asista, *în mod obligatoriu*, conform prevederilor art. 6 și 7 din Ordinul Directorului General al A.N.P. nr. 271/2004, *o persoană privată de libertate*, desemnată lunar de către o comisie, în baza unui proces verbal, împreună cu șeful de tură. Hrana preparată era dată în consum după ce era degustată de către reprezentantul desemnat al persoanelor private de libertate și obținerea avizului scris al cadrului medical. Ulterior, hrana era transportată la Secția Exterioară Movila Vulpii.

Față de cele expuse, în temeiul art. 43 alin. (1) din Legea nr. 35/199 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată,

Avocatul Poporului

RECOMANDĂ

conducerii Penitenciarului Ploiești – Secția Exterioară Movila Vulpilor

să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

1. Luarea unor măsuri pentru ca persoanele private de libertate să aibă acces la activități sportive diversificate și organizate cu repetitivitate suficient de mare, astfel încât toate persoanele interesate să poată participa.

2. Urgentarea demersurilor în vederea ocupării celor patru posturi vacante din cadrul compartimentului medical, respectiv 2 posturi pentru asistenți medicali și 2 posturi pentru medici.

3. Urgentarea demersurilor în vederea ocupării postului vacant, respectiv șef post control.

4. Asigurarea serviciilor de medicină dentară preventivă pentru persoanele private de libertate custodiate.

5. Demersuri pentru reglementarea unor prețuri maximale care să nu depășească, cu mai mult decât un anumit procent rezonabil (de exemplu 25 %) – ce va fi stabilit la nivelul administrației penitenciarului - relativ la prețul mediu al produsului respectiv în exteriorul penitenciarului, pe piața liberă de vânzare cu amănuntul, având în vedere posibilitățile restrânse de aprovizionare și veniturile reduse ale deținuților și posibila nevoie a deținuților de a suplimenta anumite principii alimentare.

6. Diseminarea personalului din subordine și persoanelor aflate în custodia Penitenciarului de Ploiești – Secția Exterioară Movila Vulpilor informații referitoare la rolul și atribuțiile Mecanismului Național de Prevenire a Torturii (MNP), precum și la posibilitatea persoanelor private de libertate custodiate de a ne informa cu privire la eventuale situații de încălcare a drepturilor și libertăților fundamentale

București, 14 septembrie 2021

